

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

SOFT POWER ปากน้ำสร้างสรรค์สุข

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

จัดทำโดย

นางสาวเสาวนีย์ บุญไทย
ผู้อำนวยการสถานศึกษา
โรงเรียนวัดปากน้ำ (ประสาทวิทยาคาร)

บทนำ

1. ความเป็นมาของ Soft Power ปากน้ำสร้างสรรค์สุข

กระทรวงศึกษาธิการนำโดยพลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมกับองค์กรทุกภาคส่วนขับเคลื่อนนโยบายซอฟต์แวร์ซึ่งเป็นนโยบายเรือธง (Flagship) ของรัฐบาลดำเนินการปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีความเป็นเลิศและเกิดความมั่นคงในชีวิต ให้การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับผู้เรียนผ่านการสร้างรายได้ ลดรายจ่าย สร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ รวมทั้งการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนา ต่อยอดศิลปวัฒนธรรม และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ต่อยอดในการสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย ภายใต้นโยบาย “เรียนดี มีความสุข” จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน โดยความมุ่งมั่นที่จะเชื่อมโยงซอฟต์แวร์ด้านการศึกษาเข้ากับวัฒนธรรมของชุมชน

โรงเรียนวัดปากน้ำ (ประสาทวิทยาคาร) เห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนนโยบายซอฟต์แวร์เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ภายใต้นโยบาย “เรียนดี มีความสุข” คณะครูจึงได้จัดการเรียนรู้และเสริมสร้างขีดความสามารถของผู้เรียน โดยใช้รูปแบบนวัตกรรมกระบวนการจัดการเรียนรู้ PAKNAM Model ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ โดยมีผู้สอนเป็นโค้ชและมอบความรักความเอาใจใส่ให้ผู้เรียนใช้ศักยภาพสูงสุดในการเรียนรู้ (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา, 2563 : 4) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เชิงลึก รู้จริง รู้ชัด ผู้เรียนจะมีพื้นที่การเรียนรู้ของตนเอง นำพลังความคิดและพลังสร้างสรรค์ที่มีอยู่ในตนเองออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม อย่างมีความสุข ผู้เรียนได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียน ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยว แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ของชุมชน ได้แก่ คุกขี้ไก่ ดึกแดง ขายหาดแหลมสิงห์ สะพานตากสินมหาราช วัดปากน้ำแหลมสิงห์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ประสบการณ์ ได้ปฏิบัติจริงจากแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามการบริหารจัดการโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและได้ดำเนินงานโครงการมีคฤศณ์น้อย “Soft Power ปากน้ำสร้างสรรค์สุข” ที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้และเผยแพร่ความรู้โดยการถ่ายทอดข้อมูลแหล่งเรียนรู้ทั้งหมดเป็นการนำเสนอข้อมูลบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษและภาษาไทย นำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ของชุมชนที่ผู้เรียนสนใจ รวบรวมข้อมูล สรุปผลและถ่ายทอดเป็นข้อมูลการท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้ คุกขี้ไก่ ดึกแดง ขายหาดแหลมสิงห์ สะพานตากสินมหาราช โอเอซิสซีเวิลด์และวัดปากน้ำแหลมสิงห์ และได้เผยแพร่สู่ช่องทางต่างๆ เช่น Facebook โรงเรียนวัดปากน้ำ (ประสาทวิทยาคาร) Youtube และมีผู้มาติดต่อศึกษาดูงานผลงานของผู้เรียน ซึ่งผลตอบรับจากผู้มาศึกษาดูงานชื่นชมและพึงพอใจมีความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

1. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ภายใต้นโยบาย “เรียนดี มีความสุข”
2. เพื่อฝึกทักษะ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่สำคัญตามหลักสูตร
3. เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของผู้เรียนให้ถ่ายทอดข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ของชุมชนด้านการเป็น

มัคคุเทศก์น้อย

2.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ

1. นักเรียนจำนวน 141 คน ร้อยละ 100 ได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ภายใต้นโยบาย “เรียนดี มีความสุข”
2. นักเรียนจำนวน 141 คน ร้อยละ 100 ได้รับการฝึกทักษะ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่สำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นักเรียนร้อยละ 90 มีความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ระดับดีขึ้นไป
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 10 คน มีกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ภายใต้นโยบาย “เรียนดี มีความสุข”

2.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ

1. นักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ภายใต้นโยบาย “เรียนดี มีความสุข”
2. นักเรียนได้รับการฝึกทักษะ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่สำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ภายใต้นโยบาย “เรียนดี มีความสุข”
5. สถานศึกษามีรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ทำให้เกิด “Soft Power ปากน้ำสร้างสรรค์สุข”

เนื้อหา

3. วิธีการ/กระบวนการ/รูปแบบการดำเนินงาน

นวัตกรรมกระบวนการจัดการเรียนรู้ PAKNAM Model เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ภายใต้นโยบาย “เรียนดี มีความสุข” เพื่อจัดให้กับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้รับประสบการณ์และได้ปฏิบัติจริงจากแหล่งเรียนรู้ วิทยากรที่ ส่งเคราะห์ ระดมพลังความคิดและพลังสร้างสรรค์ที่มีอยู่ในตนเองออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ สามารถถ่ายทอดข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ของชุมชน และนำเสนอข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทยได้ ส่งผลให้เกิดมรดกคุณน้อย “Soft Power ปากน้ำสร้างสรรค์สุข” ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ PAKNAM Model มีลำดับขั้นตอนตามวงจรคุณภาพ PDCA และดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมโดยได้จัดทำกรอบแนวคิดในการดำเนินงาน ดังนี้

INPUT >>> PROCESS >>> OUTPUT

PAKNAM Model

P= Participle management หมายถึง การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ สำรวจแหล่งเรียนรู้ ซึ่งอาจเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบสำรวจ นำข้อมูลมาจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้และกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและร่วมกันกำหนด เป้าหมายความสำเร็จให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ทุกคนมีความสุข

A = Active learning หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับ กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ครูผู้สอนนำนักเรียนไปเรียนรู้ สถานที่จริง ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริง สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนและให้คำปรึกษาโดยคำนึงถึงความรู้เดิม และความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ(หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562 : 4)

K = Knowledge delivery หมายถึง การให้บริการด้านความรู้กับผู้เรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรมโรงเรียนวัดปากน้ำ (ประสาทวิทยาคาร) มีโครงการที่สนับสนุนการสอนประวัติศาสตร์ คือ โครงการทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน ผู้เรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมจากสิ่งที่พบเห็นด้วยการบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมทำให้ได้ประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ในห้องเรียนและสภาพความเป็นจริงและโครงการมีคฤศก์น้อย เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้นักเรียนและผู้สนใจฝึกทักษะ กระบวนการเรียนรู้และถ่ายทอดข้อมูลด้านการเป็นมัคคุเทศก์น้อย

N =Network of all development หมายถึง การสร้างเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำผลจากการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และการดำเนินโครงการมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา ร่วมกัน ติดตาม ตรวจสอบ รับฟังข้อเสนอแนะและแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

A = Assessment / Act หมายถึง สถานศึกษามีการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำมาเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงให้เหมาะสมให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จที่ร่วมกันกำหนดไว้ และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์ ภายใต้นโยบาย “เรียนดี มีความสุข”

M = Motive of organization หมายถึง สถานศึกษาเป็นผู้นำในการสร้างแรงบันดาลใจ เสริมสร้างขีดความสามารถและศักยภาพให้กับผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ เผยแพร่และนำเสนอข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย สร้างความสุขให้ผู้สนใจเกิดเป็นมัคคุเทศก์น้อย “Soft Power ปากน้ำสร้างสรรค์สุข”

4. ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลที่เกิดตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1. โรงเรียนวัดปากน้ำ (ประสาทวิทยาคาร) ได้ส่งเสริมและสนับสนุนครูผู้สอนให้การจัดการเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์ ภายใต้นโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ผลจากการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ PAKNAM Model ในระดับ พึงพอใจมาก
2. ผู้เรียนฝึกทักษะ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่สำคัญตามหลักสูตร
3. ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ของชุมชน เป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย สร้างความสุขให้ผู้สนใจเกิดเป็นมัคคุเทศก์น้อย “Soft Power ปากน้ำสร้างสรรค์สุข”

ผลสำเร็จเชิงปริมาณ

1. นักเรียนจำนวน 141 คน ร้อยละ 100 ได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ภายใต้ นโยบาย “เรียนดี มีความสุข”
2. นักเรียนจำนวน 141 คน ร้อยละ 100 ได้รับการฝึกทักษะ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ เกิดสมรรถนะที่สำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นักเรียนร้อยละ 94 มีความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถ ในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ระดับดีขึ้น
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 10 คน มีกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ภายใต้ นโยบาย “เรียนดี มีความสุข”

ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ

1. นักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ภายใต้ นโยบาย “เรียนดี มีความสุข”
2. นักเรียนได้รับการฝึกทักษะ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่สำคัญ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ภายใต้ นโยบาย “เรียนดี มีความสุข”
5. สถานศึกษามีรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ทำให้เกิด “Soft Power ปากน้ำสร้างสรรค์สุข”

บทสรุป

4.2 ประโยชน์ที่ได้รับ

ด้านผู้เรียน

1. ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชุมชน ได้สัมผัสสภาพความเป็นจริง ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ในห้องเรียนและสภาพความเป็นจริง
2. ผู้เรียนได้เปลี่ยนบรรยากาศของกระบวนการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ เชิงลึก รู้จริง รู้ชัด ส่งผลให้ผู้เรียนตื่นตัว สนใจ มีความสุขกับการเรียนรู้
3. ผู้เรียนมีทักษะด้านต่างๆ เช่น ความรับผิดชอบ เสียสละ สามัคคี การวางแผน ทำงานกลุ่ม

ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. ครู เป็นครูมืออาชีพ มีรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ภายใต้นโยบาย “เรียนดี มีความสุข”

ด้านสถานศึกษา

1. สถานศึกษามีรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ PAKNAM Model ภายใต้นโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ทำให้เกิด “Soft Power ปากน้ำสร้างสรรค์สุข” เป็นแบบอย่างและได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2

5. การเผยแพร่ผลงาน

1. เผยแพร่ผลงานนวัตกรรมรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ PAKNAM Model ภายใต้นโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ให้กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. เผยแพร่ผลงานผ่านช่องทาง www.watpaknamschool.com, Facebook โรงเรียนวัดปากน้ำ (ประสาทวิทยาคาร), Youtube WATPAKNAM SCHOOL และ Tiktok WATPAKNAM.school

หน่วยงานที่มาศึกษาดูงาน

- 28 มี.ค. 67 โรงเรียนวัดรังษีสุทธาวาส สพป.ชลบุรี เขต 3
โรงเรียนบ้านหนองใหญ่ สพป.ชัยภูมิ เขต 3
โรงเรียนชุมชนบ้านตลาดทุ่งเหียง สพป.ชลบุรี เขต 2
โรงเรียนบ้านหนองเตียน สพป.เพชรบุรี เขต 2
- 1 เม.ย. 67 โรงเรียนบ้านหนองปรือ และโรงเรียนบ้านใหม่สระบุรี สพป.สระแก้ว เขต 1
- 13 พ.ค. 67 โรงเรียนบ้านหนองโดนประสาทวิทย์ สพป.บุรีรัมย์ เขต 1
- 21 มิ.ย. 67 โรงเรียนบ้านเดียม สพป.อุดรธานี เขต 2
- 27 มิ.ย. 67 สพป.สุรินทร์ เขต 2
- 25 ก.ค. 67 โรงเรียนบ้านหนองสระพัง สพป.กาฬสินธุ์ เขต 3
- 1 ส.ค. 67 โรงเรียนบ้านหนองยาง สพป.มุกดาหาร
- 2 ส.ค. 67 ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาหัวเมืองพระเสาร์ สพป.ยโสธร เขต 1

6. รางวัล

โรงเรียนวัดปากน้ำ (ประสาทวิทยาคาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2
ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก

7. แนวทาง / ทิศทางการพัฒนาต่อยอด

นำนวัตกรรมรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ PAKNAM Model ภายใต้นโยบาย “เรียนดี มีความสุข” แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกระบวนการ PLC กับนักเรียน ครูผู้สอน โรงเรียนใกล้เคียงและปราชญ์ชาวบ้าน สร้าง “Soft Power ปากน้ำสร้างสรรค์สุข” ในรูปแบบ ฉ่อย “ท่องเที่ยวแหลมสิงห์”

อ้างอิง

ณดา จันทรสม. (2566). **ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นซอฟต์แวร์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน.**

กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา. (2563). **การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์.** กรุงเทพฯ : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.

สถาบันสังคมศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2558). **การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ผ่านแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). **แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. สกศ.

หน่วยศึกษานิเทศก์. (2562). **แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก**

(Active Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

1-Nye, Joseph S., Jr. 2005. **Soft Power: The Means to Success in World Politics.**

PublicAffairs Books. Copy at <http://www.tinyurl.com/mug36ku>